



Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes til tidsskriftet@legeforeningen.no

Forfriskende godt om idrettsmedisin

MacAuley D, Best T, red
Evidence based sports medicine
 578 s, tab, ill. London: BMJ Books, 2002.
 Pris GBP 50
 ISBN 0-7279-1584-3

Endelig er det kommet en bok innen idrettsmedisin som du kan ha på kontoret og som vil gi deg svar på en del vanlige spørsmål basert på systematiske oversiktsartikler og Cochrane-databasen. Hvem bør slutte med idrett etter flere hjernerystelser? Hvilke anbefalinger vil du gi til en pasient som har feber og/eller har akutte infeksjoner og skal drive idrett? Kan du drive idrett med bare en nyre og en testikkel? Hjelper virkelig trening i behandlingen av bronkial astma? Er trening bra eller dårlig for pasienter med kneleddsartrose?

Boken er utgitt av British Medical Journal og har et stort antall forfattere som er spesialister på sine felt. Hvert kapittel har en konkret problemstilling og starter med en introduksjon med bakgrunn og definisjon av problemstillingen. Deretter gir kapitlene en oversikt over søkestrategien som er benyttet, og inkluderte og ekskluderte studier listet opp med en diskusjon om hvorfor studier blir ekskludert. Deretter presenteres resultatet før en kortfattet diskusjon avslutter kapitlet. Hvert kapittel avsluttes med spørsmål av flervalgstypen og har selvfølgelig en lang referanseliste som i all hovedsak er fersk.

Etter mer enn 20 år i dette feltet må jeg si det er forfriskende å lese en bok som på en kortfattet måte har klart å oppsummere kunnskapen innenfor mange av de feltene hvor det er store diskusjoner blant både forskere og klinikere. Skal man si noe negativt, må det være at enkelte av oversiktene utelukkende er basert på engelskspråklig litteratur. Gledelig for oss nordmenn er det at professor Roald Bahr ved Norges idrettshøgskole har skrevet et kapittel om det er mulig å forebygge ankelovertråkk. Ankelovertråkk er meget hyppig og representerer omtrent 20 % av alle idrettsskader som blir undersøkt av lege ved sykehus eller legevakt.

Boken har til sammen 28 kapitler. De tre første er skrevet av kjente epidemiologer og gir en oversikt over hvordan man skal se på en artikkel, metodologi i forskning og hvordan man kan bruke database i idrettsmedisinsk forskning. For øvrig beskrives behandling av akutte skader, behandling av kro-

niske problemer, skader i skulder og albue, skader i lyske, hofta og kne og skade på underekstremitetene for øvrig. Forfatterne er gjennomgående allmennmedisinere, idrettsmedisinere og ortopeder, fysioterapeuter og forskere som alle har sin hovedvirksomhet innenfor idrettsmedisin. Boken representerer på mange måter den vestlige verdens oppsummering av mange av problemene i dagens idrettsmedisin.

Boken egner seg for alle som driver med idrettsmedisin, men også for allmennleger som skal gi råd til pasienter med vanlige overbelastningslidelser også utenom idrettslivet. Videre er den nyttig for forskere i feltet fordi den gir mange ideer til videre forskningsprosjekter og til behovet for metodologisk stringens i denne type forskning. Prisen er relativt lav, og boken er så god at jeg vil anbefale den til enhver lege, fysioterapeut og forskere innen fagområdet. Den bør ikke settes rett i bokhyllen, men brukes slik at man blir kjent med hvilken praktisk nytte man kan ha av den. Redaktørene skriver avslutningsvis at denne boken er for den nye generasjon medisinere, dels fordi den viser nødvendigheten av gode metoder i forskningen, men ikke minst fordi den viser viktigheten av å bruke det elektroniske mediet. Boken har opprettet en eget Internett-side hvor man vil ha regelmessige kapitteloppdatering:

www.evidencebasedsportsmedicine.com

Lars Engebretsen

Oslo Ortopediske Universitetsklinikk
 Ullevål universitetssykehus

Miniinvasiv endokrin kirurgi

Gagner M, Inabnet WB

Minimally invasive endocrine surgery

323 s, tab, ill. Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins, 2002. Pris USD 199
 ISBN 0-7817-2762-6

Boken består hovedsakelig av kirurgiske metodebeskrivelser og er et godt oppslagsverk innenfor mini-invasiv endokrin kirurgi. Den dekker alle hovedfelter: thyreoidea, parathyreoidea, thymus, binyrer og pancreas. Målgruppen er derfor fortrinnsvis kirurger med spesialinteresse innenfor endokrin og/eller mini-invasiv kirurgi, men også alle andre klinikere med endokrinologisk arbeidsfelt.



Boken er meget godt illustrert og har oversiktlig og tiltalende layout. Teksten er kortfattet, konsentrert og velskrevet, men innholdsmessig er referansene allerede blitt «litt gamle», og fremstillingen preges av at den

erfaringen boken baseres på, er fra forfatterens «laparoskopiske lærekurve». Ved endokrin kirurgi, som ved mange andre inngrep, tok den laparoskopiske teknikken lengre tid enn den åpne til å begynne med. Boken representerer en verdifull samlet fremstilling av en rekke emner som fortsatt er faglige nybrottsfelt. Erfaringen internasjonalt er fremdeles begrenset, og det er ikke avklart hvilken rolle mini-invasive teknikker bør få innenfor noen av de endokrin-kirurgiske arbeidsfeltene. Operasjonstekniske metodebeskrivelser er likevel nyttig lesing – særlig for fagmiljøer som vurderer å starte utprøving innenfor ett eller flere av disse arbeidsfeltene.

Trond Buanes

Gastrokirurgisk avdeling
 Ullevål universitetssykehus